

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Laboratorní práce č. 3

Název: Váhy pro kosmonauty

Jméno:

Třída:

Spolupracoval:

Datum:

Pomůcky: 2× kámen o hmotnosti 100 g – 250 g, miska od pomazánkového másla, 2× stojan, gumové vlákno ($d = 3$ mm), sada závaží, vázací drát délky 15 cm, stopky, 2× gumové vlákno délky 30 cm ($1 \times 1,5$ mm), 2× provázek délky 1,5 m, čtvrtka

Úkol: Sestavte váhy podle přiloženého návodu a určete hmotnost kamenů.

Teorie:

1. Váhy, které využijí prodloužení gumového vlákna

Gumové vlákno se při menším zatížení prodlouží méně, při větším zatížení více. Když změříme závislost prodloužení vlákna na jeho zatížení, můžeme určit hmotnost předloženého tělesa.

Postup:

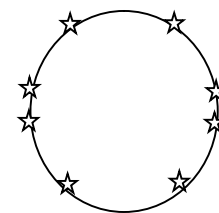
1. Váhy, které využijí prodloužení gumového vlákna

- ze čtvrtky vystříhnete pruh $6 \times 29,7$ cm
- ohněte háček z drátu pro zavěšení závaží do tvaru písmene S, nechte delší vodorovné prodloužení jako ukazatel na pruhu papíru
- připravte stojan, zavěste gumové vlákno s háčkem, připevněte pruh papíru a označte nulovou výšku
- zavěšujte závaží 50 g, 100 g, 150 g, 200 g, 250 g, 300 g, pro každé závaží označte polohu ukazatele háčku na pruh papíru
- odhadněte hmotnost dvou kamenů, запиšte ji
kámen 1: $m =$
kámen 2: $m =$
- zavěste postupně 2 kameny (musíte je uvázat na provázek), zaznamenejte jinou barvou polohu ukazatele háčku
- do tabulky запиšte změřené vzdálenosti z pruhu papíru

Číslo měření	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Hmotnost/g	0	50	100	150	200	250	300	kámen 1	kámen 2
Vzdálenost/cm	0								

2. Váhy pro kosmonauty

- na horním obvodu plastové krabičky od pomazánkového másla máte 8 otvorů jako na obrázku
- sestavte váhy podle fotografie – použijete 2 gumová vlákna, 2 provázky, 2 stojany s kruhovým držákem, krabičku od másla
- váhy musí být symetrické, kelímek se nesmí překlápět
- vkládejte závaží o hmotnosti 200 g, 300 g, 400 g, 500 g, 600 g, 700 g a vždy změřte dobu deseti kmitů soustavy (závaží se nesmí v krabičce posunovat)
- vložte kámen 1, kámen 2 a oba kameny najednou a vždy změřte dobu deseti kmitů
- výsledky zapište do tabulky

Číslo měření	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Hmotnost/g	200	300	400	500	600	700	kámen 1	kámen 2	oba kameny
Čas 10 kmitů/s									

3. Určení hmotnosti kamenů

- v obou úkolech určete porovnáním změřených veličin u známých hmotností a veličin změřených pro oba kameny jejich hmotnost
- úkol 1: kámen 1: $m =$
kámen 2: $m =$
- úkol 2: kámen 1: $m =$
kámen 2: $m =$
oba kameny: $m =$

4. Ověření přesnosti měření

- ověřte zvážení na digitálních vahách, jak přesné bylo vaše měření
- kámen 1: $m =$
kámen 2: $m =$